

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

11 Μαρτίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1627

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 42/2023

Έγκριση της υπ' αρ. 2/2023 αποφάσεως της Ολομέλειας του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής που αφορά την τροποποίηση, συμπλήρωση και αντικατάσταση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του ανωτέρω Δικαστηρίου.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Σήμερα, την 1η Νοεμβρίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 15:00, συνήλθε στο κατάστημα του Συμβουλίου της Επικρατείας και στην αίθουσα συνεδριάσεων της Ολομέλειας αποτελούμενο από τα μέλη του: Ευαγγελία Νίκα, Πρόεδρο, Μιχαήλ Πικραμένο, Μαργαρίτα Γκορτζολίδου, Κωνσταντίνο Κουσούλη, Ηλία Μάζο, Χρήστο Ντουχάνη, Αντιπροέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας και τους Συμβούλους Βαρβάρα Ραφτοπούλου, Κωνσταντίνα Φιλοπούλου, Δημήτριο Μακρή, Παρασκευή Μπραϊμή, Σοφία Βιτάλη, Βικτωρία Πλαπούτα, Δημήτριο Εμμανουηλίδη, Μαρία Σωτηροπούλου, Κωνσταντίνα Κοινιδισιώτου, Αγγελική Μίντζια, Ρωξάνη Γιαννουλάτου, Χριστίνα Σιταρά, Χρήστο Λιάκουρα, Νικόλαο Σκαρβέλη, Κωνσταντία Λαζαράκη, Δημήτριο Βασιλειάδη, Αικατερίνη Ρωξάνα, Ειρήνη Σταυρουλάκη, Κασσιανή Μαρίνου, Μαρίνα-Αλεξάνδρα Τσακάλη, Μαρία Αθανασοπούλου, Γεωργία Ανδριοπούλου, Βασιλική Μόσχου, Σουλτάνα Κωνσταντίνου, Χριστιάνα Μπολόφη, Ιωάννη Μιχαλακόπουλο, Ουρανία Νικολαράκου, Δημήτριο Βανδώρο, Χρήστο Παπανικολάου, Σταυρούλα Λαμπροπούλου και Οδυσσέα Σπαχή. Τα λοιπά μέλη, αν και προσκλήθηκαν, δεν εμφανίσθηκαν, γιατί είχαν κώλυμα. Παρέστη επίσης η Γραμματέας Ελένη Γκίκα, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης της Γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Θέμα της συζήτησης, σύμφωνα με την πρόσκληση της Προέδρου, ήταν η έγκριση της υπ' αρ. 2/2023 αποφάσεως της Ολομέλειας του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής που αφορά την τροποποίηση, συμπλήρωση και αντικατάσταση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του ανωτέρω Δικαστηρίου.

Η Ολομέλεια άκουσε την εισηγήτρια της υποθέσεως, Σύμβουλο Επικρατείας Ουρανία Νικολαράκου.

Σκέφθηκε κατά τον νόμο

1. Επειδή, με το υπό στοιχεία ΓΠ4694/26.9.2023 έγγραφο της Προέδρου που διευθύνει το Διοικητικό Εφετείο Κομοτηνής διαβιβάσθηκε στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς έγκριση η υπ' αρ. 2/2023 απόφαση της Ολομέλειας των δικαστών του ανωτέρω Διοικητικού Εφετείου, με την οποία επιχειρείται η τροποποίηση, συμπλήρωση και αντικατάσταση διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του εν λόγω δικαστηρίου. Ήδη, κατόπιν της από 19.10.2023 προσκλήσεως της Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, η ως άνω απόφαση εισάγεται προς έγκριση.

2. Επειδή, με τον ν. 4938/2022 (Α' 109) θεσπίσθηκε νέος Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ.), με το δε άρθρο 130 αυτού καταργήθηκε ο προηγούμενος ομώνυμος Κώδικας (ν. 1756/1988) από 6.6.2022. Στο άρθρο 19 του ήδη ισχύοντος Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., το οποίο φέρει τον τίτλο «Κανονισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας», ορίζεται ότι: «1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 27, κάθε δικαστήριο [...] καταρτίζει κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας, ο οποίος συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, όταν επιβάλλεται από υπηρεσιακές ανάγκες. 2. Ο κανονισμός καταρτίζεται, συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται ως εξής: α. των δικαστηρίων [...] από τις ολομέλειες αυτών, [...] 3. [...] 4. [...] 5. α) Ο κανονισμός ορίζει ιδίως: αα) τα τμήματα των δικαστηρίων [...], τον τρόπο συγκρότησής τους, το χρονικό διάστημα παραμονής των δικαστικών λειτουργιών σε κάθε τμήμα και την κατανομή των υποθέσεων σε αυτά, αβ) τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων ανά δικάσιμο, αγ) ζητήματα που αφορούν στη χρέωση των υποθέσεων ανά δικαστικό λειτουργό από τον πρόεδρο του οικείου τμήματος και αδ) οποιοδήποτε ζήτημα ανάγεται στην εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών των δικαστηρίων [...] και στην εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών τους. β) Οι ρυθμίσεις του κανονισμού ως προς τον τρόπο χρέωσης των υποθέσεων διασφαλίζουν την ποιοτική και αποδοτική άσκηση του δικαιοδοτικού έργου, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών κάθε δικαστηρίου [...] και της στελέχωσης αυτών. Στον κανονισμό προβλέπεται κατώτατος και ανώτατος αριθμός υποθέσεων που χρεώνονται ανά δικαστικό [...] λειτουργό. Ο αριθμός αυτός, σε περίπτωση ύπαρξης πλειόνων τμημάτων στο δικαστήριο [...], διαφοροποιείται με

βάση τη σοβαρότητα και τη δυσχέρεια των υποθέσεων εκάστου τμήματος. Ο κανονισμός διασφαλίζει ότι κατά τη χρέωση των υποθέσεων λαμβάνεται μέριμνα, ώστε αυτή να είναι καταρχήν ίση κατ' αριθμό, σοβαρότητα και δυσχέρεια ως προς όλους τους υπηρετούντες στο τμήμα δικαστές [...], και δύναται να προβλέπει κατ' εξαίρεση μειωμένη χρέωση, όπου ο νόμος το επιβάλλει ή ενόψει της ανάθεσης σε δικαστικό [...] λειτουργό και άλλων καθηκόντων. Προς τον σκοπό της ισομερούς κατανομής υποθέσεων, με τον κανονισμό θεσπίζεται σύστημα με το οποίο κατατάσσονται οι υποθέσεις, ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, υποχρεωτικά και αποκλειστικά από το ένα (1) που αντιστοιχεί στην λιγότερο απαιτητική έως το πέντε (5) που αντιστοιχεί στην πιο απαιτητική. [...] Προκειμένου να εισαχθεί για πρώτη φορά το σύστημα του προηγούμενου εδαφίου, οι κανονισμοί των δικαστηρίων τροποποιούνται αναλόγως πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους 2023-2024. 6. Έναν (1) μήνα πριν από την επικείμενη κατάρτιση, συμπλήρωση, τροποποίηση, αντικατάσταση ή κατάργηση του κανονισμού ή διατάξεων του ειδοποιούνται εγγράφως: α) η οικεία ένωση δικαστικών λειτουργών, β) ο γραμματέας του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, γ) ο δικηγорικός σύλλογος της έδρας του δικαστηρίου και δ) η οικεία συνδικαλιστική οργάνωση των δικαστικών υπαλλήλων, για να υποβάλουν, αν επιθυμούν, έγγραφες προτάσεις για θέματα σχετικά με το αντικείμενο του κανονισμού. Τις προτάσεις αυτές καλούνται να αναπτύξουν, αμέσως μετά από την έναρξη της συνεδρίασης της ολομέλειας, ο εκπρόσωπος της ένωσης δικαστικών λειτουργών, ο γραμματέας του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας και οι πρόεδροι του δικηγорικού συλλόγου και της συνδικαλιστικής οργάνωσης των δικαστικών υπαλλήλων, οι οποίοι στη συνέχεια αποχωρούν. 7. Οι κανονισμοί και οι τροποποιήσεις τους υποβάλλονται αμέσως στις οικείες ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων, οι οποίες έχουν δικαίωμα συμπλήρωσης, τροποποίησης ή ακύρωσης αυτών, ως προς όλα τα σημεία και ειδικότερα ως προς τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων που προσδιορίζονται σε κάθε δικάσιμο. Οι κανονισμοί ισχύουν μόνο μετά την τελική έγκρισή τους από τις ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων και, αφού διαβιβαστούν στον Υπουργό Δικαιοσύνης, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Το δε άρθρο 104 του ως άνω νόμου ορίζει ότι: «Οι ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων, προκειμένου να διασφαλίσουν το ενιαίο μέτρο και την αποτελεσματικότητα της επιθεώρησης των δικαστηρίων και εισαγγελιών, των διευθυνόντων τους και των λοιπών δικαστικών λειτουργών, καταρτίζουν με απόφασή τους ενιαίο πλαίσιο οδηγιών, πρακτικών και κατευθύνσεών τους προς το οικείο Συμβούλιο Επιθεώρησης και τους επιθεωρητές για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους [...]» και το άρθρο 129 ότι: «[...] 8. Οι κανονισμοί των δικαστηρίων για την εφαρμογή του συστήματος της ισομερούς κατανομής των υποθέσεων της παρ. 5 του άρθρου 19, τροποποιούνται αναλόγως πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους 2023-2024. 9. [...]».

3. Επειδή, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, κατά τον έλεγχο κανονισμού εσω-

τερικής υπηρεσίας διοικητικού δικαστηρίου, χωρίς να υποκαθίσταται, καταρχήν, στην κρίση των δικαστών της ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου, ελέγχει κατά πόσον οι συγκεκριμένες διατάξεις υπηρετούν τον σκοπό της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας του και υποδεικνύει, όπου χρειάζεται, την τροποποίησή τους. Οι υποδείξεις αυτές δεν έχουν γνωμοδοτικό απλώς χαρακτήρα, αλλά είναι δεσμευτικές ως προς τη θέσπιση των ρυθμίσεων ή τροποποιήσεων που αποτελούν το περιεχόμενό τους (αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 26, 10/2022, 10/2021, 4, 6/2019, 20, 24/2018, 15/2017, 36/2016 κ.ά.). Και ναι μεν, σε περίπτωση τροποποίησης υφισταμένου ήδη κανονισμού εσωτερικής υπηρεσίας, ο σχετικός έλεγχος περιορίζεται, καταρχήν, μόνο στις υποβαλλόμενες προς έγκριση τροποποιητικές ρυθμίσεις, δεν αποκλείεται όμως, επί τη ευκαιρία της έγκρισης αυτών και προς εξυπηρέτηση του προαναφερθέντος σκοπού, να διατυπώνονται από την Ολομέλεια παρατηρήσεις και υποδείξεις για τις λοιπές διατάξεις (βλ. αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 31/2016, 29/2016, 5/2016, 16/2014, 6/2013, 10/2012).

4. Επειδή, εν προκειμένω, με την υποβληθείσα 2/2023 απόφαση της Ολομέλειας των δικαστών του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής επιχειρείται η προσαρμογή του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του δικαστηρίου στις διατάξεις του νέου Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., με την τροποποίηση, αντικατάσταση και προσθήκη διατάξεων. Επιχειρούνται, επίσης, σημειακές τροποποιήσεις συγκεκριμένων ρυθμίσεων και η αντικατάσταση των άρθρων 10-14 του Κανονισμού σχετικά με την διάρθρωση των υπηρεσιών της Γραμματείας του ως άνω δικαστηρίου, κατά τα εκτιθέμενα στις επόμενες σκέψεις.

5. Επειδή, το άρθρο 2 «Τμήματα συνεδριάσεων και αντικείμενο αυτών» του ως άνω Κανονισμού προβλέπει ότι το δικαστήριο λειτουργεί σε τρία Τμήματα (Α', Β' και Γ'), εκ των οποίων τα μεν Α' και Β' «είναι αρμόδια για την εκδίκαση κυρίως υποθέσεων διαφορών ουσίας», το δε Γ' Τμήμα «είναι αρμόδιο για την εκδίκαση των διαφορών ακύρωσης». Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του ως άνω άρθρου 2 προβλέπεται ότι στο Ακυρωτικό Τμήμα μπορεί να προσδιορίζονται συμπληρωματικά και υποθέσεις ουσίας, αν ο αριθμός των εκκρεμών ακυρωτικών υποθέσεων δεν επαρκεί για τη χρέωση που προβλέπει ο Κανονισμός για κάθε δικαστή. Με την υπό έγκριση απόφαση προτείνεται η απάλειψη του τελευταίου (τρίτου) εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 2, σύμφωνα με το οποίο «Υποθέσεις ουσίας, επίσης, προσδιορίζονται στο εν λόγω τμήμα [δηλαδή, στο Ακυρωτικό Τμήμα] και κατά τη διάρκεια λειτουργίας των Τμημάτων Διακοπών». Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό έγκριση απόφαση, προτείνεται η απάλειψη του ως άνω εδαφίου ως περιττού, δεδομένου ότι η συμπληρωματική χρέωση των δικαστών του ακυρωτικού τμήματος με υποθέσεις ουσίας, όταν οι ακυρωτικές υποθέσεις δεν επαρκούν, καλύπτεται από την πρόβλεψη του προηγούμενου εδαφίου (εδαφ. β') της παρ. 2 του άρθρου 2, η οποία εφαρμόζεται και κατά τη διάρκεια της περιόδου των θερινών τμημάτων, ενώ άλλωστε, κατά την περίοδο

αυτή, «υπάρχει πολύ μεγάλη πιθανότητα προσδιορισμού υποθέσεων του προσυμβατικού σταδίου» για τη χρέωση των δικαστών του ακυρωτικού τμήματος. Υπό τα δεδομένα αυτά, η ως άνω προτεινόμενη απάλειψη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 2 του Κανονισμού δεν προκαλεί παρατήρηση και πρέπει να εγκριθεί. Εξάλλου, με την υπό έγκριση απόφαση επιχειρείται και η τροποποίηση του άρθρου 8 του Κανονισμού με τον τίτλο «Τμήματα Διακοπών», προκειμένου οι σχετικές ρυθμίσεις να εναρμονισθούν με τα άρθρα 12 και 36 του νέου Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. Ειδικότερα, ο τίτλος του άρθρου αντικαθίσταται σε «Θερινά Τμήματα», απαλείφεται η διάταξη της παρ. 2 περί υποβολής της απόφασης της Ολομέλειας του δικαστηρίου για την κατάρτιση των θερινών τμημάτων στον Υπουργό Δικαιοσύνης, δεδομένου ότι στα άρθρα 36 παρ. 2 και 31 παρ. 3 του νέου Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. δεν προβλέπεται πλέον σχετική υποχρέωση (όπως προεβλέπετο στο άρθρο 27 παρ. 3 του καταργηθέντος ν. 1756/1988) και ορίζεται ότι για τον καθορισμό του είδους και του αριθμού των υποθέσεων που θα εκδικάζονται στα θερινά τμήματα λαμβάνονται υπόψη τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 σε συνδυασμό με το άρθρο 31 παρ. 3 του ν. 4938/2022. Οι προτεινόμενες αυτές ρυθμίσεις στοιχούν προς τις οικείες διατάξεις του ν. 4938/2022 και δεν προκαλούν παρατηρήσεις.

6. Επειδή, με την υπό έγκριση απόφαση επιχειρείται η τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 3 του ισχύοντος Κανονισμού, η οποία ρυθμίζει τα της χρονικής διάρκειας παραμονής των δικαστών στο ίδιο Τμήμα. Συγκεκριμένα, προκειμένου η σχετική ρύθμιση να εναρμονισθεί με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17 παρ. 7 περ. α' υποπερ. αβ' εδάφια β' και γ' του νέου Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., προτείνεται η αντικατάσταση των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 4 του άρθρου 3 του Κανονισμού, ώστε να καθορίζονται πλέον τα έξι (6) έτη ως μέγιστο χρονικό διάστημα παραμονής των δικαστών στο ίδιο Τμήμα [αντί του μέχρι τώρα προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος των τεσσάρων (4) ετών], συνυπολογιζόμενου και του προγενέστερου της ενάρξεως ισχύος του ν. 4938/2022 χρόνου υπηρεσίας στο ίδιο Τμήμα. Συναφώς, αντικαθίσταται και η παρ. 2 του άρθρου 5 του Κανονισμού «Συνθέσεις Τμημάτων - Υπηρεσία Δικαστών σε Τμήματα», προκειμένου να εναρμονισθεί προς την προτεινόμενη νέα ρύθμιση. Προτείνεται, επίσης, η προσθήκη νέου εδαφίου, μετά τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 4 του άρθρου 3 του Κανονισμού, με το εξής περιεχόμενο: «Η μετακίνηση των δικαστών, μετά την πάροδο των έξι ετών, ενεργείται με πράξη του Διευθύνοντος το Δικαστήριο σταδιακά και με κατευθυντήρια αρχή την ενημέρωση όλων των δικαστών στα αντικείμενα της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου». Η ρύθμιση αυτή περί σταδιακής μετακίνησης των δικαστών που συμπληρώνουν το χρονικό διάστημα της εξαετίας προτείνεται ευλόγως, προκειμένου, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση, να μην διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία του οικείου Τμήματος από τυχόν ταυτόχρονη μετακίνηση περισσότερων δικαστών που υπηρετούν σε αυτό. Συνεπώς, η προσθήκη του νέου αυτού εδαφίου δεν προκαλεί παρατηρήσεις. Περαιτέρω, ωστόσο, διατηρείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του ως άνω άρθρου 3

του ισχύοντος Κανονισμού, το οποίο προβλέπει τα εξής: «Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η μετακίνηση δικαστών με την πάροδο μεγαλύτερου ή μικρότερου από το πιο πάνω χρονικό διάστημα, όταν το επιβάλλουν ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες ή σοβαροί προσωπικοί λόγοι». Πέραν, όμως, της περίπτωσης της σταδιακής μετακίνησης δικαστών από το οικείο Τμήμα, για την οποία ευλόγως, κατά τα προεκτεθέντα, εισάγεται η ρύθμιση του προτεινόμενου νέου εδαφίου γ', η δυνατότητα παραμονής δικαστή σε Τμήμα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της εξαετίας, η οποία προβλέπεται από το ως άνω διατηρούμενο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 για τους αναφερόμενους σε αυτό λόγους, δεν συνάδει με τη διάταξη του άρθρου 17 παρ. 7 περ. α' υποπερ. αβ' εδάφιο β' του ν. 4938/2022, η οποία δεν προβλέπει τέτοια δυνατότητα κατ' εξαίρεση παραμονής δικαστή στο ίδιο Τμήμα πέραν της εξαετίας. Συνεπώς, το ως άνω τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 πρέπει να απαλειφθεί.

7. Επειδή, με την υπό έγκριση απόφαση επιχειρείται η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 4 του ισχύοντος Κανονισμού με τίτλο «Χρέωση Δικαστών», με την αντικατάσταση του δευτέρου εδαφίου και την προσθήκη νέων εδαφίων (τέταρτου και πέμπτου). Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση διατηρείται ως έχει το πρώτο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου, το οποίο, μάλιστα, είχε διαμορφωθεί κατόπιν των παρατηρήσεων που είχαν διατυπωθεί με την υπ' αρ. 10/2012 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο επί της τροποποίησης του Κανονισμού του δικαστηρίου που είχε επιχειρηθεί να εισαχθεί με την υπ' αρ. 6/2011 απόφαση της Ολομέλειας των δικαστών του (βλ. και 8/2013 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο) με το ως άνω πρώτο εδάφιο ορίζεται ότι «Ο αριθμός των υποθέσεων κάθε δικασίμου (μονομελούς και τριμελούς σύνθεσης) ορίζεται σε τουλάχιστον 11 υποθέσεις ανά δικαστή το μήνα, έτσι ώστε η ετήσια χρέωση ανά δικαστή να ανέρχεται σε 120 τουλάχιστον υποθέσεις». Με την υπό έγκριση απόφαση προτείνεται η αντικατάσταση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 4 και η προσθήκη νέων εδαφίων (τέταρτου και πέμπτου), ως εξής: «Στις παραπάνω υποθέσεις συνυπολογίζονται οι αιτήσεις συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, οι αιτήσεις για δίκαιη ικανοποίηση των διαδίκων, οι αιτήσεις εν συμβουλίω των άρθρων 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και 34Α του π.δ. 18/1989, οι αιτήσεις αναστολής των ακυρωτικών διαφορών και των διαφορών ουσίας και κατά το ήμισυ οι αποφάσεις για διαταγές πληρωμής και οι αποφάσεις εν συμβουλίω του άρθρου 126Β του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Αντίθετα, δεν συνυπολογίζονται στον πιο πάνω αριθμό οι αιτήσεις διόρθωσης ή ερμηνείας αποφάσεων. Από τη χρέωση των δικαστών που συμμετέχουν στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο και στο Δικαστικό Συμβούλιο του Δικαστηρίου αφαιρείται αντίστοιχος αριθμός υποθέσεων με αυτές που χρεώθηκαν ως μέλη των Συμβουλίων αυτών. Τυχόν επιβάρυνση από συμμετοχή δικαστή σε πειθαρχικά συμβούλια συνεκτιμάται ...». Η ανωτέρω ρύθμιση προτείνεται νομίμως ως προς τον συνυπολογισμό

στον προαναφερθέντα ελάχιστο αριθμό ανατιθεμένων σε κάθε δικαστή υποθέσεων των αιτήσεων συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων (ν. 3068/2002) και των αιτήσεων για δίκαιη ικανοποίηση (ν. 4055/2012). Ως προς τον πλήρη συνυπολογισμό, όμως, των υποθέσεων εν συμβουλίω των άρθρων 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και 34Α του π.δ. 18/1989 και των αιτήσεων αναστολής εκτελέσεως (ακυρωτικών διαφορών και διαφορών ουσίας) η σχετική ρύθμιση δεν εισάγεται νομίμως, πρέπει δε να ορισθεί ότι οι ανωτέρω κατηγορίες υποθέσεων (εν συμβουλίω και αιτήσεων αναστολής εκτελέσεως) συνυπολογίζονται κατά το ήμισυ (πρβλ. αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 9/2017, 34/2016, 33/2015, 14/2015 κ.ά.). Ομοίως, δεν εισάγεται νομίμως η ρύθμιση περί συνυπολογισμού και αφαίρεσης από τον ως άνω καθοριζόμενο ελάχιστο αριθμό χρέωσης, των υποθέσεων που αναλαμβάνουν οι δικαστές λόγω της συμμετοχής τους στο Υπηρεσιακό και Δικαστικό Συμβούλιο του δικαστηρίου, καθώς και η ρύθμιση περί συνεκτίμησης, κατά τη χρέωση, της συμμετοχής δικαστή σε πειθαρχικά συμβούλια (πρβλ. αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 33/2015, 34/2016). Η επιβάρυνση από τη συμμετοχή στο Υπηρεσιακό και το Δικαστικό Συμβούλιο του δικαστηρίου, καθώς και από τυχόν συμμετοχή σε πειθαρχικά συμβούλια αποτελεί στοιχείο που λαμβάνεται μεν υπόψη κατά την αξιολόγηση του δικαστή, δεν συνδέεται, όμως, με τον ελάχιστο αριθμό μηνιαίας και ετήσιας χρέωσης, ο οποίος τίθεται προς διασφάλιση της εύρυθμης εκδίκασης των εισαγομένων στο δικαστήριο υποθέσεων και της αποτελεσματικής λειτουργίας του δικαστηρίου. Συνεπώς, η προσθήκη στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού των νέων εδαφίων τέταρτου και πέμπτου δεν επιχειρείται νομίμως και δεν μπορεί να εγκριθεί.

8. Επειδή, η προτεινόμενη αντικατάσταση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 4 του Κανονισμού σχετικά με την περίπτωση λήψης από δικαστικό λειτουργό άδειας απουσίας από την υπηρεσία συνεχόμενης διάρκειας ενός (1) τουλάχιστον μηνός συνάδει προς τη ρύθμιση του άρθρου 17 παρ. 8 του ν. 4938/2022 και δεν προκαλεί παρατηρήσεις. Ομοίως δεν προκαλεί παρατηρήσεις η προτεινόμενη αντικατάσταση των παρ. 7, 8 και 10 του ίδιου άρθρου σχετικά με τον προσδιορισμό υποθέσεων στα Τμήματα του δικαστηρίου και την παραπομπή υπόθεσης για συζήτηση σε άλλο Τμήμα του δικαστηρίου.

9. Επειδή, περαιτέρω, με την υπό έγκριση απόφαση επιχειρείται, ενόψει των κατά τα ανωτέρω οριζόμενων στην παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 4938/2022, η προσθήκη στον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του δικαστηρίου, μετά το άρθρο 4 με τίτλο «Χρέωση Δικαστών», νέου άρθρου 4Α με τίτλο «Κριτήρια κατάταξης και διαδικασία αξιολόγησης της σοβαρότητας και της δυσχέρειας των υποθέσεων», με το εξής περιεχόμενο: «1. Οι υποθέσεις κατατάσσονται ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχερεία τους, υποχρεωτικά και αποκλειστικά από το ένα (1) που αντιστοιχεί στην λιγότερο απαιτητική έως το πέντε

(5) που αντιστοιχεί στην πιο απαιτητική. Με τον αριθμό βαρύτητας ένα (1) αξιολογούνται οι εξής υποθέσεις: α) απαράδεκτες λόγω έλλειψης νομιμοποίησης ή παράβολου και άλλων τυπικών παραλείψεων, καθώς και προδήλως εκπρόθεσμες, β) υποθέσεις εν συμβουλίω, γ) αναστολές ουσίας και ακυρωτικές (εκτός από αναστολές ασύλου και άλλες που δεν περιορίζονται μόνο στην εξέταση της βλάβης), δ) υποθέσεις στις οποίες έχει εκλείψει το αντικείμενο και ε) παραπεμπτικές σε άλλο δικαστήριο (με πάγια νομολογία). Με τον αριθμό βαρύτητας δύο (2) αξιολογούνται οι εξής υποθέσεις: α) υποθέσεις για τις οποίες υπάρχει νομολογία ΣτΕ ή ΤΔΔ, β) αναστολές ασύλου ή άλλες που δεν περιορίζονται στην εξέταση της βλάβης, γ) καταργήσεις δίκης, δ) παραπεμπτικές σε άλλο δικαστήριο. Με τον αριθμό βαρύτητας τρία (3) αξιολογούνται: α) υποθέσεις με έντονο πολιτικό - κοινωνικό ενδιαφέρον, β) υποθέσεις που πρέπει να διεκπεραιωθούν άμεσα είτε επειδή το ορίζει ο νόμος είτε λόγω της φύσης της υπόθεσης κατά την κρίση του Δικαστηρίου. Με τον αριθμό βαρύτητας τέσσερα (4) αξιολογούνται: α) υποθέσεις χωρίς νομολογία ή υποθέσεις που καταλήγουν σε ανατροπή της υφιστάμενης νομολογίας, β) υποθέσεις με ιδιαίτερα περίπλοκο πραγματικό (ιδίως αγωγές - συμβάσεις), με μεγάλο αριθμό διαδικών και διαφορετικά - περίπλοκα αιτήματα, γ) ο συνδυασμός των περιπτώσεων του 3. Με τον αριθμό βαρύτητας πέντε (5) αξιολογούνται: α) υποθέσεις χωρίς νομολογία που θέτουν ζητήματα συνταγματικότητας, δικαίου της ΕΣΔΑ, ενωσιακού δικαίου, β) προδικαστικά ερωτήματα και γ) συνδυασμός των περιπτώσεων του 4. 2. Η αξιολόγηση της δυσχέρειας και της σοβαρότητας των υποθέσεων γίνεται αρχικώς από τον Πρόεδρο του Τμήματος, κατά τον προσδιορισμό των υποθέσεων και τον ορισμό του εισηγητή στην τριμελή σύνθεση και τη χρέωση στη μονομελή σύνθεση. Ο Πρόεδρος ελέγχει κάθε υπόθεση ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που εμφανίζει και την εντάσσει σε μία από τις παραπάνω κατηγορίες. Σε περίπτωση που η υπόθεση πρόκειται, καταρχήν, να ενταχθεί σε κατώτερη κατηγορία, πλην εμφανίζει χαρακτηριστικά και ανώτερης κατηγορίας, εντάσσεται στην ανώτερη. Μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης, ο δικαστής που έχει ορισθεί ή χρεωθεί μπορεί να προτείνει στον πρόεδρο την αλλαγή της αρχικής αξιολόγησης και εκείνος αποφασίζει εκ νέου. Ακολουθεί επιβεβαίωση της ως άνω αξιολόγησης από τον δικαστή της μονομελούς σύνθεσης κατά τη δημοσίευση της απόφασης. Σε περίπτωση που διαφωνεί με την αξιολόγηση του Προέδρου, διατυπώνει τους λόγους της διαφωνίας και ο Πρόεδρος του Τμήματος αποφασίζει εκ νέου. Τέλος, γίνεται επιβεβαίωση ή ανατροπή της αρχικής αξιολόγησης από τον Πρόεδρο του τμήματος κατά τη δημοσίευση της απόφασης της τριμελούς σύνθεσης, λαμβάνοντας υπόψη και σχετική σημείωση του εισηγητή ως προς τον βαθμό δυσκολίας της υπόθεσης κατά την παράδοση του σχεδίου». Για την έγκριση, όμως, από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, κατά τις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 7 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., των Κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των διοικητικών δικαστηρίων και, προκειμένου να διασφαλιστεί η με ενιαίο κατά το

δυνατόν τρόπο άσκηση από τις οικείες ολομέλειες της αρμοδιότητάς τους για την καθιέρωση του ως άνω συστήματος της ισομερούς χρέωσης των υποθέσεων χάριν της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της Διοικητικής Δικαιοσύνης, καθώς και για τη διασφάλιση του ενιαίου μέτρου κρίσης κατά την επιθεώρηση των δικαστών, οι οικείες ρυθμίσεις των Κανονισμών ενδείκνυται να μην αποκλίνουν ουσιωδώς, αλλά, καταρχήν, οφείλουν να στοιχούν προς τα κριτήρια κατάταξης, τα οποία περιελήφθησαν -με σκοπό, μεταξύ άλλων, και την υποβοήθηση του έργου των ολομελειών των διοικητικών δικαστηρίων- στο Παράρτημα 1 του Ενιαίου Πλαισίου Κατευθύνσεων, Οδηγιών και Πρακτικών για την επιθεώρηση των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, το οποίο καταρτίστηκε με την 19/2023 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο βάσει της κατά το άρθρο 104 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. αρμοδιότητάς της. Ενόψει των ανωτέρω, στην παρ. 1 του ως άνω νέου άρθρου 4Α, αφενός μεν από την υποπερίπτωση α' των υποθέσεων που αξιολογούνται στην κατηγορία με αριθμό βαρύτητας ένα (1) πρέπει να απαλειφθεί η αναφορά στις περιπτώσεις απαραδέκτου λόγω έλλειψης νομιμοποίησης, αφετέρου δε στην υποπερ. β' της κατηγορίας με αριθμό βαρύτητας 3 προσήκει η αντικατάσταση της λέξης «άμεσα» με τη λέξη «παραχρήμα». Περαιτέρω, η διατύπωση του προτελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του νέου άρθρου 4Α πρέπει να συμπληρωθεί με την προσθήκη της λέξεως «εγγράφως» μετά τη λέξη «διατυπώνει», ώστε το σχετικό εδάφιο να διαμορφωθεί ως εξής: «Σε περίπτωση που διαφωνεί με την αξιολόγηση του Προέδρου, διατυπώνει εγγράφως τους λόγους της διαφωνίας [...]. Εξάλλου, δεδομένου ότι, ενόψει των οριζόμενων στις παρ. 1 και 4 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως αυτό ισχύει, ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής δεν άγονται πλέον υποθέσεις ασύλου, δεν τίθεται, κατά τούτο, ζήτημα εναρμόνισης των ρυθμίσεων του νέου άρθρου 4Α του Κανονισμού προς το Παράρτημα 1 του προαναφερθέντος Ενιαίου Πλαισίου, ως προς τις αναφορές που περιέχονται στο Παράρτημα αυτό στις αναστολές ασύλου. Συνεπώς, από την εντός παρενθέσεως φράση της περ. γ' της κατηγορίας υποθέσεων που αξιολογούνται με αριθμό βαρύτητας 1 και από την περ. β' της κατηγορίας με αριθμό βαρύτητας 2 της παρ. 1 του νέου άρθρου 4Α πρέπει να απαλειφθούν οι λέξεις «ασύλου και άλλες», ώστε οι ως άνω περιπτώσεις να διαμορφωθούν, αντιστοίχως, ως εξής:

«αναστολές ουσίας και ακυρωτικές (εκτός από αναστολές που δεν περιορίζονται μόνο στην εξέταση της βλάβης)» (περ. γ' της κατηγορίας με αριθμό βαρύτητας 1) και «αναστολές που δεν περιορίζονται στην εξέταση της βλάβης» (περ. β' της κατηγορίας με αριθμό βαρύτητας 2).

10. Επειδή, η επιχειρούμενη αντικατάσταση του άρθρου 6 του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας με τίτλο «Σφραγίδα Δικαστηρίου», η οποία γίνεται προκειμένου να επικαιροποιηθεί η αναφορά στο οικείο άρθρο του νέου Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. (άρθρο 25 ν. 4938/2022), και να καθορισθούν εκ νέου τα πρόσωπα που χρησιμοποιούν τη σφραγίδα, ενόψει της επιχειρούμενης αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών της Γραμματείας του δικαστηρίου

(βλ. κατωτέρω σκέψη 14), δεν προκαλεί παρατηρήσεις. Ομοίως δεν προκαλεί παρατηρήσεις και πρέπει να εγκριθεί η προτεινόμενη αντικατάσταση του τίτλου (από «Χορήγηση αντιγράφων» σε «Πρόσβαση στα στοιχεία της δικογραφίας») και του περιεχομένου του άρθρου 9 του Κανονισμού, με την οποία επιχειρείται η προσαρμογή των ρυθμίσεων του προς τις διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 2 του ν. 4938/2022, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις του άρθρου 130 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97).

11. Επειδή, με την υπό έγκριση απόφαση επιχειρείται ακόμη η αντικατάσταση των διατάξεων του άρθρου 7 του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας με τίτλο «Διαδικασία σύγκλησης της Ολομέλειας». Η αντικατάσταση αυτή, η οποία επιχειρείται για την εναρμόνιση των ρυθμίσεων του ως άνω άρθρου προς τις διατάξεις του άρθρου 15 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. προτείνεται, καταρχήν, νομίμως. Παρατηρείται, όμως, ότι με την προτεινόμενη παράγραφο 6 διατηρείται ρύθμιση αντίστοιχη με εκείνη της παρ. 5 του ισχύοντος Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με την οποία «Στις περιπτώσεις υποχρεωτικής σύγκλησης της Ολομέλειας [δηλαδή, στις προβλεπόμενες στο άρθρο 15 παρ. 2 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. περιπτώσεις υποχρεωτικής σύγκλησης] αν ο Διευθύνων το Δικαστήριο Πρόεδρος δεν εκδώσει πράξη σύγκλησής της εντός 15 ημερών από την υποβολή της αίτησης ή από την άσκηση της προσφυγής δικαιούνται να τη συγκαλέσουν εκείνοι που υπέβαλαν την αίτηση ή την προσφυγή...». Δεδομένου ότι στο άρθρο 15 του νέου Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. δεν προβλέπεται, πλέον, περίπτωση σύγκλησης της Ολομέλειας από άλλα πρόσωπα πέραν του Διευθύνοντος το δικαστήριο Προέδρου, όπως προεβλέπετο στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 14 του καταργηθέντος ν. 1756/1988, η ως άνω προτεινόμενη ρύθμιση δεν συνάδει προς τις σχετικές διατάξεις του ισχύοντος Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. και πρέπει να απαλειφθεί.

12. Επειδή, στο άρθρο 11 παρ. 1 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. με τίτλο «Γραμματεία των δικαστηρίων και των εισαγγελιών» ορίζεται ότι: «1. Σε κάθε δικαστήριο ... λειτουργεί γραμματεία. Η γραμματεία αποτελεί ενιαία οργανική μονάδα και μπορεί να περιλαμβάνει γενική διεύθυνση, διευθύνσεις, τμήματα ή γραφεία. Στη γραμματεία ανήκουν οι δικαστικοί υπάλληλοι όλων των κλάδων, ειδικοτήτων και κατηγοριών, σύμφωνα με τον Κώδικα των δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68)». Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου μόνου της υπ' αρ. 117830/1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως και Δικαιοσύνης (Β' 719) περί καθορισμού της αντιστοιχίας των Γραμματειών των Δικαστικών Υπηρεσιών της Χώρας και των επιμέρους οργανικών τους μονάδων σε Διεύθυνση, Τμήμα και Αυτοτελές Γραφείο: «1. Η Γραμματεία... των Εφετείων... αντιστοιχεί σε Διεύθυνση. 2. Τα Τμήματα στα οποία διαιρούνται οι ως άνω Υπηρεσίες σύμφωνα με τις διατάξεις του Οργανισμού των Δικαστηρίων αντιστοιχούν σε Τμήματα, εφ' όσον έχουν ορισθεί να υπηρετούν σ' αυτά τουλάχιστον πέντε υπάλληλοι». Εξάλλου, με το άρθρο 143 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), όπως αυτό ισχύει μετά την προσθήκη νέου εδαφίου με το

άρθρο 57 του ν. 5001/2022 (Α' 227), ορίζονται τα εξής: «Προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων τοποθετούνται δικαστικοί υπάλληλοι, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα επόμενα άρθρα. Ως οργανικές μονάδες νοούνται η γενική διεύθυνση, η διεύθυνση και το τμήμα. Στα τμήματα στα οποία διαιρείται η γραμματεία των δικαστηρίων και δικαστικών υπηρεσιών που ανήκουν στους τομείς των περ. α', β' και δ' του άρθρου 18, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού εσωτερικής λειτουργίας τους, επιλέγεται προϊστάμενος, εφόσον ο αριθμός των οργανικών θέσεων των υπαλλήλων στο κάθε τμήμα είναι τουλάχιστον πέντε (5), ανεξαρτήτως του συνολικού αριθμού των υπηρετούντων σε αυτά».

13. Επειδή, από τον συνδυασμό των παρατεθεισών στην προηγούμενη σκέψη διατάξεων συνάγεται ότι μια οργανική μονάδα των γραμματειών των δικαστηρίων της Χώρας αντιστοιχεί σε τμήμα, εφόσον προβλέπονται σε αυτήν τουλάχιστον πέντε οργανικές θέσεις υπαλλήλων. Συνεπώς, προκειμένου να κριθεί εάν είναι δυνατή η σύσταση νέου τμήματος στη γραμματεία ενός δικαστηρίου ή εάν δικαιολογείται η διατήρηση των υφισταμένων τμημάτων, λαμβάνεται, καταρχήν, υπόψη ο αριθμός των προβλεπομένων σε αυτό οργανικών θέσεων υπαλλήλων. Σε περίπτωση, πάντως, που ο αριθμός των υπηρετούντων σε ένα δικαστήριο υπαλλήλων υπολείπεται ουσιαστικά του αριθμού των προβλεπομένων οργανικών θέσεων, η οικεία ολομέλεια του ανωτάτου δικαστηρίου, στην οποία υποβάλλεται προς έγκριση ο κανονισμός εσωτερικής υπηρεσίας του εν λόγω δικαστηρίου, είναι αρμόδια να κρίνει εάν, ενόψει των συγκεκριμένων συνθηκών, είναι δυνατή η σύσταση και λειτουργία νέου τμήματος ή εάν δικαιολογείται η διατήρηση όλων των προβλεπομένων τμημάτων. Και τούτο, διότι ο αριθμός των υπηρετούντων σε ένα δικαστήριο υπαλλήλων πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να επαρκεί για τη στελέχωση όλων των προβλεπομένων τμημάτων γραμματείας κατά τρόπο ορθολογικό και διασφαλίζοντα τον έλεγχο και την εύρυθμη λειτουργία τους (πρβλ. απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 6/2023). Μειοψήφησαν οι Αντιπρόεδροι Μ. Πικραμένος και Κ. Κουσουλής και οι Σύμβουλοι Β. Ραφτοπούλου, Β. Πλαπούτα, Δ. Εμμανουηλίδης και Κ. Μαρίνου, οι οποίοι υποστήριξαν την άποψη ότι, προκειμένου να κριθεί εάν δικαιολογείται η σύσταση και λειτουργία ή η διατήρηση τμημάτων της γραμματείας ενός δικαστηρίου λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικώς ο αριθμός των προβλεπομένων οργανικών θέσεων, όπως σαφώς προκύπτει από τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 143 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 57 του ν. 5001/2022, ο δε αριθμός των υπηρετούντων υπαλλήλων δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο, δεδομένου ότι δεν είναι νοητό η οργανωτική διάρθρωση των δημοσίων υπηρεσιών να εξαρτάται από πρόσκαιρες -και ενδεχομένως οφειλόμενες σε τυχαία γεγονότα- αυξομειώσεις των υπηρετούντων σε αυτές υπαλλήλων.

14. Επειδή, εν προκειμένω, με την υπό έγκριση απόφαση επιχειρείται η αντικατάσταση των άρθρων 10-14 του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, τα οποία αφο-

ρούν την οργάνωση των υπηρεσιών της Γραμματείας του δικαστηρίου. Τούτο δε προκειμένου να γίνει αναδιάρθρωση των υπηρεσιών αυτών, με τη δημιουργία δύο Τμημάτων, τα οποία θα λειτουργούν υπό την οργανική μονάδα της Διεύθυνσης Γραμματείας. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ο διαχωρισμός των υπηρεσιών της Γραμματείας στα εξής δύο Τμήματα: α) το Τμήμα Γραμματείας Διοικητικό-Οικονομικό και β) το Τμήμα Γραμματείας Συνεδριάσεων. Οι αρμοδιότητες των ανωτέρω Τμημάτων και των υπηρετούντων σε αυτά υπαλλήλων, ανά κλάδο, καθορίζονται αναλυτικά στις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 12, ενώ οι αρμοδιότητες του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης της Γραμματείας και των Προϊσταμένων των Τμημάτων, καθορίζονται, αντιστοίχως, στις προτεινόμενες διατάξεις των άρθρων 11 και 13. Από τις εισαγόμενες με τα εν λόγω άρθρα ρυθμίσεις προκύπτει ότι στο Τμήμα Γραμματείας Διοικητικό-Οικονομικό ανατίθενται αρμοδιότητες σχετικές με τη διαχείριση των κατατιθεμένων στο δικαστήριο ενδίκων μέσων και βοηθημάτων μέχρι το στάδιο του προσδιορισμού αυτών, αλλά και αρμοδιότητες σχετικές με τη διαχείριση των παγίων προκαταβολών και των πιστώσεων του δικαστηρίου, τη διενέργεια προμηθειών και τη σύνταξη λοιπών συμβάσεων, τη σύνταξη μισθοδοτικών καταστάσεων, καθώς και τη διαχείριση του ηλεκτρονικού συστήματος ΟΣΔΔΥ-ΔΔ. Στο δε Τμήμα Γραμματείας Συνεδριάσεων ανατίθενται αρμοδιότητες σχετικές με τη γραμματειακή υποστήριξη της εκδίκασης των υποθέσεων στα Τμήματα Συνεδριάσεων του δικαστηρίου, μετά το στάδιο του προσδιορισμού αυτών. Στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό έγκριση απόφαση αναφέρεται ότι η ανασυγκρότηση αυτή των υπηρεσιών της Γραμματείας προτείνεται «με γνώμονα την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία του δικαστηρίου με την εξειδίκευση των υπαλλήλων, την καλύτερη εποπτεία των υπαλλήλων που θα υπηρετούν σε καθένα από αυτά από τους Προϊσταμένους τους, την άμεση επίλυση των εμφανιζομένων προβλημάτων από αυτούς και την καλύτερη εποπτεία των εργασιών της Γραμματείας από τον Προϊστάμενο Διεύθυνσης μέσω των Προϊσταμένων τους». Εξάλλου, σύμφωνα με την υπ' αρ. 11124οικ./31.3.2022 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (Β' 1754) στο Διοικητικό Εφετείο Κομοτηνής έχουν κατανεμηθεί έντεκα (11) συνολικώς οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, ενώ από τα στοιχεία που διαβιβάστηκαν στο Δικαστήριο (μεταξύ των οποίων το υπ' αρ. 878/16.8.2023 Πρακτικό της υπηρεσιακής συνέλευσης δικαστικών υπαλλήλων του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής) προκύπτει ότι στο εν λόγω δικαστήριο υπηρετούν, κατά την παρούσα χρονική περίοδο, οκτώ (8) δικαστικοί υπάλληλοι. Στο ως άνω πρακτικό αναφέρεται, επίσης, ότι μια θέση Γραμματέα που παραμένει προς το παρόν κενή «θα καλυφθεί πολύ σύντομα με έναν από τους νεοδιορισθέντες Δικαστικούς Υπαλλήλους της 1ης σειράς Δικαστικών Υπαλλήλων που ήδη εκπαιδεύονται στην ΕΣΔΙ [Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών]», καθώς και ότι «η θέση ΠΕ Οικονομολόγου είναι δεσμευμένη για τον προγραμματισμό προσλήψεων 2024». Ενόψει των ανωτέρω δεδομένων ως προς τον αριθμό των υπηρετούντων στο δικαστήριο υπαλλήλων,

ο οποίος κρίνεται επαρκής για τις ανάγκες στελέχωσης των προαναφερθέντων δύο Τμημάτων, νομίμως προτείνεται με την υπό έγκριση απόφαση η σύσταση και λειτουργία των Τμημάτων αυτών υπό την Διεύθυνση της Γραμματείας του εν λόγω δικαστηρίου. Κατά τη συγκλίνουσα γνώμη των Αντιπροέδρων Μ. Πικραμένου και Κ. Κουσούλη και των Συμβούλων Β. Ραφτοπούλου, Β. Πλαπούτα, Δ. Εμμανουηλίδη και Κ. Μαρίνου, νομίμως προτείνεται η σύσταση και λειτουργία των εν λόγω δύο Τμημάτων ενόψει του αριθμού των προβλεπομένων οργανικών θέσεων υπαλλήλων του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής.

15. Επειδή, επισημαίνεται ότι από νομοτεχνική άποψη δεν ενδείκνυται η παράθεση στις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 10 του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας όλων των στοιχείων σχετικά με τον αριθμό, τους κλάδους και τις ειδικότητες των προβλεπομένων οργανικών θέσεων των υπαλλήλων του δικαστηρίου. Επίσης, ομοίως για νομοτεχνικούς λόγους, στις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 12 με τίτλο «Τμήματα Γραμματείας» ενδείκνυται να τεθεί αρίθμηση με μικρά ελληνικά γράμματα (α', β', γ', δ') πριν την παράθεση των αρμοδιοτήτων των επιμέρους κλάδων δικαστικών υπαλλήλων, η οποία γίνεται στην παράγραφο Α' του άρθρου, ως προς τους υπαλλήλους που υπηρετούν στο Τμήμα Γραμματείας Διοικητικό-Οικονομικό.

16. Επειδή, ως προς τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων των υπαλλήλων κλάδου Γραμματέων του Τμήματος Γραμματείας Διοικητικό-Οικονομικό, ο οποίος επιχειρείται στο προαναφερθέν άρθρο 12, παρατηρείται ότι, μεταξύ των λοιπών αρμοδιοτήτων, έχει περιληφθεί και η εξής: «Ο ορισμός των δικασίμων των Τμημάτων Συνεδριάσεων του Δικαστηρίου, με σύμφωνη γνώμη του Διευθύνοντος το Δικαστήριο Προέδρου» (περ. 6). Ο ορισμός των δικασίμων των δικαστικών σχηματισμών του δικαστηρίου, όμως, δεν αποτελεί αρμοδιότητα της Γραμματείας του. Συνεπώς, η μνεία της σχετικής αρμοδιότητας πρέπει να απαλειφθεί.

17. Επειδή, περαιτέρω, μετά την παράθεση των αρμοδιοτήτων των υπαλλήλων κλάδου Γραμματέων του Τμήματος Γραμματείας Διοικητικό-Οικονομικό, η οποία επιχειρείται στο ίδιο ως άνω άρθρο 12, έχει περιληφθεί και εδάφιο με το εξής περιεχόμενο: «Για την κατάθεση εισαγωγικών δικογράφων κύριας και προσωρινής δικαστικής προστασίας η συναλλαγή με το κοινό πραγματοποιείται από τις 7.30' έως τις 14.00'». Η ρύθμιση αυτή, η οποία αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας των υπηρεσιών του δικαστηρίου, ευρίσκει καταρχήν έρεισμα στην νομοθετική εξουσιοδότηση του άρθρου 19 παρ. 5 περ. α' υποπερ. αδ' του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., διότι, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, η καθιέρωση ωραρίου συναλλαγής με το κοινό αποτελεί ζήτημα που ανάγεται στην εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών των δικαστηρίων και στην εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών. Με τα δεδομένα αυτά και λαμβανομένου υπόψη ότι έχει ρυθμισθεί νομοθετικά το ζήτημα της ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφων [άρθρο 126 παρ. 7 έως 12 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως ισχύουν, βλ. άρθρα 49 παρ. 2 του ν. 4055/2012 (Α' 51), 76 παρ. 3 του

ν. 4635/2019 (Α' 167) και 23 του ν. 5028/2023 (Α' 54)], έχει δε ορισθεί ως ημερομηνία ενάρξεως της διαδικασίας ηλεκτρονικής καταθέσεως εισαγωγικών δικογράφων κύριας και προσωρινής δικαστικής προστασίας στο Διοικητικό Εφετείο Κομοτηνής η 29η Μαΐου 2018 (βλ. 1617/25.5.2018 απόφαση της Γενικής Επιτρόπου της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων), νομίμως καταρχήν περιορίζεται, με την προμνησθείσα διάταξη, το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας για το κοινό ειδικώς για την κατάθεση εισαγωγικών δικογράφων (βλ. αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 28/2016, 20/2018, 10/2020, 13/2022). Δεδομένου, πάντως, ότι έχει ήδη εκδοθεί και η 1188/6.4.2023 απόφαση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των Τ.Δ.Δ., με την οποία έχει καθορισθεί η 24η Απριλίου 2023 ως ημερομηνία ενάρξεως της διαδικασίας ηλεκτρονικής καταθέσεως στο Διοικητικό Εφετείο Κομοτηνής των παρεπομένων δικογράφων (παρεμβάσεων και προσθέτων λόγων σε όλες τις διαφορές, ακυρωτικές και ουσίας, οριστικής και προσωρινής προστασίας), ενδείκνυται να εξετασθεί αν η σχετική ρύθμιση σχετικά με το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας πρέπει να καταλαμβάνει και την κατάθεση των ως άνω παρεπομένων δικογράφων. Εξάλλου, από νομοτεχνική άποψη, ενδείκνυται η θέσπιση της σχετικής ρυθμίσεως σε χωριστό άρθρο και όχι εντός του άρθρου που απαριθμεί και κατηγοριοποιεί τις αρμοδιότητες των υπαλλήλων του Τμήματος Γραμματείας Διοικητικό-Οικονομικό. Περαιτέρω, θα ήταν ενδειγμένο, ενόψει και της ανάγκης επαρκούς ενημέρωσης των ενδιαφερομένων για την εισαγόμενη ρύθμιση, να προστεθεί στον Κανονισμό μεταβατική διάταξη, η οποία να ορίζει ότι η ως άνω διάταξη θα ισχύσει ένα μήνα μετά τη δημοσίευση του παρόντος Κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (βλ. αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 20/2018, 10/2020, 13/2022).

18. Επειδή, με την υπό έγκριση απόφαση επιχειρείται η αντικατάσταση του άρθρου 14 του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας και η θέσπιση ρυθμίσεως σχετικά με τα Γραφεία που λειτουργούν στη Γραμματεία του δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, προτείνεται η λειτουργία Ειδικού Γραφείου Προμηθειών εντός του Τμήματος Γραμματείας Διοικητικό-Οικονομικό (παρ. 1) και Γραφείου Επιμελητών υπαγόμενο στο Τμήμα Γραμματείας Συνεδριάσεων (παρ. 2). Στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου, εξάλλου, προβλέπεται η σύσταση Γραφείου νομολογίας, έρευνας και δικαστικής ιστορίας σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4938/2022, το οποίο προβλέπει τα εξής: «1. Σε κάθε δικαστήριο, στο οποίο υπηρετούν περισσότεροι από δύο (2) πρόεδροι ή τουλάχιστον οκτώ (8) δικαστές, λειτουργεί γραφείο νομολογίας, έρευνας και δικαστικής ιστορίας 2. Το γραφείο της παρ. 1 διευθύνεται από δικαστή και στελεχώνεται από υπαλλήλους της γραμματείας του δικαστηρίου ...». Η σύσταση του ως άνω Γραφείου στο Διοικητικό Εφετείο Κομοτηνής προτείνεται νομίμως, εφόσον στο εν λόγω δικαστήριο υπηρετούν τρεις (3) Πρόεδροι Εφετών και εννέα (9) Εφέτες. Η σχετική ρύθμιση, όμως, ενδείκνυται να τεθεί σε αυτοτελές άρθρο μη εντασσόμενο στην ενότητα άρθρων του Κανονισμού

Εσωτερικής Υπηρεσίας, τα οποία αφορούν την οργάνωση των υπηρεσιών της Διεύθυνσης Γραμματείας του δικαστηρίου και προ των άρθρων αυτών. Πρέπει, επίσης, να απαλειφθεί η αναφορά στο Γραφείο νομολογίας, έρευνας και δικαστικής ιστορίας από την απαρίθμηση που γίνεται στο άρθρο 10 του Κανονισμού, όπως αυτό επιχειρείται να αντικατασταθεί με την υπό έγκριση απόφαση, των Γραφείων που υπάγονται στα Τμήματα της Διεύθυνσης Γραμματείας του Δικαστηρίου.

19. Επειδή, τέλος, κατόπιν της κατά τα ανωτέρω επιχειρούμενης αντικατάστασης των άρθρων 10-14 του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, προτείνεται η αναρίθμηση του άρθρου 13 «Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Διοικητικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ)» του ισχύοντος Κανονισμού σε άρθρο 15, καθώς και η απάλειψη των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 2 αυτού. Δεδομένου ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 12 του Κανονισμού καθορίζονται τα σχετικά με τη διαχείριση του ΟΣΔΔΥ-ΔΔ καθήκοντα του υπηρετούντος στο Τμήμα Γραμματείας «Διοικητικό- Οικονομικό» υπαλλήλου του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής, ενδείκνυται να εναρμονισθούν ως προς τη διατύπωσή τους οι αντίστοιχες προβλέψεις των παρ. 5 και 6 του αναριθμουμένου άρθρου 15.

20. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να εγκριθούν εν μέρει οι εισαγόμενες με την 2/2023 απόφαση της Ολο-

μέλειας των δικαστών του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής τροποποιήσεις του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του δικαστηρίου και κατά τα λοιπά να αναπεμφθεί η απόφαση στο αυτό όργανο, προκειμένου να προβεί στις υποδεικνυόμενες τροποποιήσεις. Περαιτέρω, κατόπιν των διαδοχικών τροποποιήσεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του εν λόγω δικαστηρίου, απαιτείται η κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων του Κανονισμού, ώστε, μετά την επανυποβολή του στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς έγκριση, να προωθηθεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το πλήρες κωδικοποιημένο κείμενο του Κανονισμού.

Διά ταύτα

Εγκρίνει εν μέρει την υπ' αρ. 2/2023 απόφαση της Ολομέλειας των δικαστών του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής και αναπέμπει αυτήν κατά τα λοιπά στο ίδιο όργανο, προκειμένου να προβεί στις απαιτούμενες τροποποιήσεις, καθώς και στην κωδικοποίηση του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του εν λόγω δικαστηρίου, κατά το σκεπτικό.

Για την πιστοποίηση των ανωτέρω συντάσσεται το παρόν πρακτικό.

Η Πρόεδρος

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΝΙΚΑ